

UTLÅTANDE

Tema vindkraft

Innehållsförteckning

Tillvägagångssätt	3
Länsstyrelsen i Blekinge & statliga intressen	4
E.ON	8
Försvarsmakten	8
Ivösjöbygden Natur	9
Karlshamns kommun	10
Miljöförbundet Blekinge Väst.....	10
Naturskyddsföreningen i Olofström.....	12
Näsums Hembygds- och Fornminnesförening	12
Osby kommun.....	13
Räddningstjänsten Västra Blekinge	14
Tingsryds kommun.....	14
Älmhults kommun.....	14
Privatpersoner.....	15
Ställningstagande.....	18

Tillvägagångssätt

‘Tema vindkraft’ som är ett tillägg till Olofströms kommuns översiktsplan, samt tillhörande handlingar har ställts ut för slutliga synpunkter från och med 2010-09-16 till och med 2010-11-16. Under utställningstiden inkom totalt 20 skriftliga yttranden, varav 7 är sådana synpunkter som länsstyrelsen i Blekinge län kommunicerat. Länsstyrelsen har till uppgift att inhämta synpunkter från de statliga myndigheter som yttrat sig och avge ett granskningsyttrande. Detta ska kommunen bemöta tillsammans med övriga inkomna synpunkter, vilket görs i detta utlåtande. Efter varje yttrande, som i princip återges ordagrant, följer en kommentar/förslag till åtgärd. Till detta bifogas 2 bilagor med ett flertal yttranden som kommunen fått för kännedom under tiden augusti till och med november 2010. De flesta av dessa är riktade till Miljöförbundet Blekinge Väst.

Olofströms kommun har valt att föra omfattande samråd redan innan planprocessen påbörjades, detta har varit möjligt tack vare kommunens Leaderprojekt ‘Medvind på landsbygden’. Till följd därav har flera hundra kommuninvånare beretts tillfälle att yttra sig, från förskolebarn till seniorer. Under utställningstiden har det varit möjligt att se planförslaget samt ge synpunkter via kommunens hemsida samtidigt som förslaget funnits utställt på Olofströms bibliotek och i kommunhusets entré.

De ställningstaganden som framförs baseras till stor del på plan- och bygglagens 2 kap. 2 §, vilket innebär att planering ska ske med beaktande av en långsiktig god hushållning med mark och vatten samt med energi och råvaror. Och därtill med hänsyn till miljöbalkens 3 kap 1 § som medför att *”mark- och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning”*.

Tillägget till översiktsplanen anger riktlinjer för kommunens planering för vindkraft till ungefär år 2025, samtidigt som det ger svar på hur Olofströms kommun avser ta hänsyn till nationella och regionala mål för en hållbar utveckling. Självfallet kommer mer ingående och detaljerade studier att krävas vid en eventuell etablering, bl.a. då det gäller hänsyn till värdefull kultur- och naturmark. Detta är dock inte rimligt att hantera på översiktlig nivå, då detta skulle bli en alltför omfattande handling.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har varit handläggningsansvarig. Kommunfullmäktige har det formella politiska uppdraget, medan styrgruppen består av kommunstyrelsen arbetsutskott.

Länsstyrelsen i Blekinge & statliga intressen

Under utställningen ska länsstyrelsen, enligt 4 kap 9 § plan- och bygglagen avge ett granskningsyttrande där det ska framgå om:

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap miljöbalken (MB)
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. MB inte följs
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap 18 e § första stycket MB
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. bebyggelsen blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen har inbjudit statliga myndigheter att inkomma med synpunkter. Följande instanser har inkommit med yttrande: Fiskeriverket, Energimyndigheten, Luftfartsverket, SGU, Svenska Kraftnät och Trafikverket. Länsstyrelsen i Kronobergs län framför att deras synpunkter som framfördes i samrådsskedet har beaktats och att de nu inte har något att erinra. Jordbruksverket och SMHI har inte något att tillföra i ärendet men hänvisar till tidigare yttrande.

Länsstyrelsens yttrande omfattar huvudsakligen de frågor som anges i punkterna 1-5 ovan. I den mån statliga myndigheter framfört synpunkter i andra avseenden framgår detta av bifogade yttranden.

Länsstyrelsens synpunkter och råd

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen tar fram en plan för framtida etablering av vindkraft. Vindbruksplanen kan utgöra ett bra underlag för lokalisering och prövning av framtida vindkraftsetableringar i kommunen. Länsstyrelsen är också positiv till kopplingen till kommunens Leaderprojekt och den breda dialog om vindkraft som har förts. Flera av de synpunkter som länsstyrelsen framförde under samrådet har beaktats, bl.a. har planen kompletterats med ett nytt avsnitt där påverkan på landskapsbilden belyses och det generella skyddsavståndet på 700 meter kring alla sjöar har tagits bort. Följande synpunkter bör dock beaktas i det fortsatta arbetet.

Länsstyrelsen efterlyste i samrådsskedet en tydligare motivering till ställningstagandena som ligger till grund för utpekade områden inom vilka vindbruk kan komma att prioriteras. Länsstyrelsens uppfattning är att det fortfarande är svårt att utläsa motiveringen till de fem områdenas lokalisering och utbredning. Kartorna har förbättrats på flera punkter men har fortfarande några mindre brister, t ex har karta 1 fortfarande två olika lila nyanser på kartan men bara en i legenden, karta 2 har områden som kan vara lämpliga för vindbruk i legenden men inte på kartbilden.

Allmänna synpunkter på planförslaget redovisas även i övriga myndigheters yttranden (se bilaga 1-6). Exempelvis framför Energimyndigheten att förslaget i

huvudsak är i linje med regeringens och myndighetens intentioner avseende planering för förnybar energi, se yttrande i bilaga 1, där även specifika synpunkter framförs.

Riksintressen

Enligt 4 kap plan- och bygglagen (PBL) ska det av översiktsplanen framgå hur kommunen avser tillgodose de redovisade riksintressena enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken. Åtgärder får inte vidtas som innebär påtaglig skada på riksintressena. Länsstyrelsen ställer sig huvudsakligen bakom de avvägningar kommunen gör i planen och anser att planen bör vara möjlig att genomföra utan att medföra påtaglig skada på riksintressena. Följande bör dock beaktas.

Länsstyrelsen har i samrådsskedet ställt sig tveksam till den redovisade generella skydds-zonen på 1000 meter till riksintresseområden. Länsstyrelsen anser att det i vissa fall kan vara möjligt att inom eller i anslutning till ett riksintresseområde, etablera storskalig vindkraft. Riksintressen för naturvård och friluftsliv behöver t ex inte alltid kräva skyddsavstånd på 1000 m. Bedömningar behöver ske i varje enskilt fall kring påverkan på riksintresset och eventuella behov av skyddsavstånd. Viktigt är också att en prövning måste följas av noggranna konsekvensanalyser. Såsom tidigare nämnts bedöms dock allmänt sett riksintresseområdena för försvarsmakten, Natura 2000-områden och riksintresseområde för värdefulla ämnen och material, inte vara förenliga med en storskalig vindkraftsetablering.

Sydostlänken är en planerad järnvägssträckning mellan Älmhult-Olofström-Karlshamn med syfte att binda samman Södra stambanan med Blekinge kustbana. Enligt Trafikverkets beslut 2010-07-02 utgör Sydostlänken en planerad och framtida bana av riksintresse, vilket bör framgå av planen. När det gäller utpekade områden där vindbruk kan komma att prioriteras så upptas mer än halva området E av utredningsområde för utbyggnad av Sydostlänken och av alternativt utredningsområde för utbyggnad av Sydostlänken. Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att både vindkraft och Sydostlänken kan rymmas inom området men att Sydostlänken ska ges företräde. Länsstyrelsen anser att det är av avgörande betydelse att det inte tillkommer några vindkraftsetableringar som kan försvåra utbyggnaden av Sydostlänken. Om vindkraftsetableringar inom de delar av område E som ingår i utredningsområdet/alternativa utredningsområdet för Sydostlänken blir aktuellt, behöver därför en bedömning göras från fall till fall, i samråd med Trafikverket, se även trafikverkets yttrande, Lstbilaga 6.

Ronneby flygplats är av riksintresse för kommunikationsändamål och utpekade vindkraftsområden finns inom skyddsområdet (55 km radie från Kallinge och även från Kristianstad flygplats). Vindkraftverk inom skyddsområdet kan äventyra flygsäkerheten och medföra begränsningar för flygtrafiken vilket kan innebära påtaglig skada på riksintresset. Det bör vara möjligt att bygga ut vindkraft i de berörda områdena men det är viktigt att fortsätta samråd sker med verksamhetsutövaren och Luftfartsverket/Trafikverket. Länsstyrelsen instämmer också i Luftfartsverkets bedömning att det är viktigt med noggranna utredningar i varje enskilt fall. På Transportstyrelsens hemsida www.transportstyrelsen.se

finns underlag om hinderbegränsade ytor mm. Se vidare Luftfartsverkets yttrande Lstbilaga 3. Här finns även synpunkter rörande markering av vindkraftverk.

Försvarsmakten har inte lämnat något yttrande om förslaget till vindbruksplan. Det är dock viktigt att även framöver remittera alla ärenden rörande vindkraft till Försvarsmakten.

Mellankommunala frågor

I planen redovisas vindkraftsområden i anslutning till kommungränsen och det är viktigt att kommunen beaktar förutsättningar och motstående intressen i angränsande kommuner. Kommunen anger också att policyn är att berörda grannkommuner ska remitteras i de fall etableringar av vindkraft eller ny bostadsbebyggelse planeras inom 1000 m från kommungräns, vilket Länsstyrelsen i Kronobergs län är positiv till.

Det är också lämpligt att "samrådszonen" på 1000 meter i anslutning till kommungränsen, redovisas på karta.

Hälsa och säkerhet samt risk för olyckor, översvämning och erosion

I planen tillämpas en skyddszon på 400 meter mellan vindkraftverk och bostäder, och 1000 meter till tätort, för att minska risken för bullerstörningar och skuggor. Länsstyrelsen anser att detta bör vara tillräckligt för att skydda människors hälsa och säkerhet. Fortsatta utredningar kring påverkan på människors hälsa och säkerhet behöver dock ske i varje enskild exploatering.

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning när det gäller behov av skyddsavstånd till vägar, dvs verkets totalhöjd plus 50 m. Det är även viktigt med skyddsavstånd till kraftledningar och Svenska Kraftnät lyfter i sitt yttrande fram vikten av säkerhetsavstånd, se Lstbilaga 5. Svenska Kraftnät hänvisar även till vägledning gällande anslutning av vindkraftverk till stamnät och tekniska krav på vindkraftverk. Det är också viktigt att beakta att vindkraftanläggningar kan ställa krav på utbyggnad av nya vägar och kraftledningar vilket i sin tur också kan påverka människors hälsa och säkerhet. Trafikverket påpekar att planen även bör ange skyddsavstånd till järnväg, se Lstbilaga 6.

Vid etablering av vindkraft inom områden där det kan finnas markföroreningar kan undersökningar behöva göras, som belyser eventuell förekomst samt åtgärdsbehov.

Kommunen bör lämpligen också redovisa om det kan förekomma risker för olyckor, översvämning eller erosion.

SGU framför att planen även bör beakta och redovisa frågor rörande grund- och dricksvattenkvalitet. Konflikt med grundvattenintresset föreligger främst inom område B, se SGUs yttrande bilaga 4.

Miljö kvalitetsnormer

Tillägget bör kompletteras med beskrivning kring gällande miljö kvalitetsnormer och hur dessa iakttas. I sammanhanget bör det uppmärksammas att miljö kvalitetsnormer för vatten har tillkommit i december 2009. Enligt länsstyrelsens bedömning bör vindbruksplanen vara förenlig med miljö kvalitetsnormerna. Det är dock viktigt att hänsyn tas till normerna vid genomförandet av planen.

Strandskydd

I samrådsskedet angavs ett skyddsavstånd på 700 meter vid samtliga sjöar och större vattendrag, vilket länsstyrelsen ställde sig tveksam till då det skulle innebära att en stor del av kommunens yta undantas från möjlig vindkraftsetablering. Länsstyrelsen är därför positiv till att skyddsavståndet har reviderats till 600 meter, och endast berör de sjöar och vattendrag som är utpekade LIS-områden.

Länsstyrelsen anser inte heller att strandskyddet på 100 meter kring sjöar och vattendrag utgör ett absolut hinder mot vindkraftsetableringar. Bedömningar måste dock göras i varje enskilt fall kring huruvida anläggningen är förenlig med strandskyddet och om det finns särskilda skäl att medge dispens.

Övrigt

I det fortsatta arbetet är det viktigt att man beaktar fornlämningar samt de lokala kulturmiljövärdena i skogsbygden. Det bör också beaktas att när större markområden tas i anspråk gäller 2 kap 11§ kulturminneslagen (KML) om särskild utredning.

På sid 7 bör texten om vindkraftverk i vattenområde korrigeras, så att lydelsen blir att om vindkraftverk (oberoende av antal) placeras i vattenområde kan tillståndsprövning enligt 11 kap 9 § miljöbalken komma att krävas.

Kommentarer

Motiveringen till valda områdets lokalisering och utbredning förtydligas under kap 6. Kartor har uppdaterats. Ställningstagandet i fråga om skyddszon på 1000 meter till ett riksintresseområde, lättas upp genom tillägget "bör övervägas, i de fall en sådan hänsyn är relevant".

I beskrivningen av område E påpekas att vid en eventuell etablering ska samråd ske med Trafikverket avseende Sydostlänken (samt att Sydostlänken föreslås som riksintresse). Skyddsavstånd till järnväg anges i samband med skyddsavstånd till vägar. En skrivelse om att samråd ska alltid ske med Luftfartsverket, Trafikverket, Svenska Kraftnät m.fl. vid en eventuell etablering påpekas särskilt i kap. 5.

Ett tillägg om att det är exploatören som ska bekosta eventuellt återställande av vägar då vindkraftverken uppförts har införts, samt att exploatören ska redogöra för hur tunga och långa transporter ska ordnas i bygglovsskedet.

Under rubriken "Särskild hänsyn", anges att markundersökningar beträffande förorenad mark kan komma att behövas, att skred-, ras- och översvämningsrisker ska ses över i samband med att geologiska undersökningar genomförs samt att fornlämningar/kulturminneslagen ska beaktas.

Grund- och dricksvattenkvalitet beaktas genom att kommunens aktuella vattenförsörjningsplan utgör ett viktigt planeringsunderlag. Detta påpekas också i beskrivningen av område B. Text om att vindkraftverk som placeras i vattenområden ska tillståndsprövas har korrigerats.

Några miljökvalitetsnormer för buller finns ej inom kommunen. Då det gäller riktvärden för buller, är det Naturvårdsverkets normer som gäller, dessa anges i kap. 5, "Riktlinjer för påverkan av ljud, ljus och skuggor". För övriga miljökvalitetsnormer, hänvisas till översiktsplanen.

E.ON

E.ON Elnät har endast en synpunkt utöver vad som tidigare framförts i yttrande över samrådshandlingen. På sidan 16 i utställningshandlingen nämns avstånd till kraftledningar. Det står dock att det rör sig om fallskydd vilket inte är fallet. Avsikten med avståndet är att upprätthålla en god flygsäkerhet vid besiktning av kraftledningar med hjälp av helikopter.

Kommentarer

Synpunkterna noteras, syftningsfel revideras.

Försvarsmakten

I delar av ett område som föreslås för storskalig vindkraft är det konflikt med totalförsvarets intressen vilket också påpekades i tidigare yttrande. Vindkraftverk riskerar alltid att störa tekniska system av olika slag. Systemen kan inte redovisas öppet som riksintressen för totalförsvarets militära del. Systemen och tillhörande anläggningar omfattas av sekretess och utgör riksintresse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap 9 § andra stycket miljöbalken. För att bevaka funktionen av systemen är Försvarsmakten obligatorisk remissinstans för höga objekt.

I dokumentet nämns att det har beviljats ett antal bygglov för vindkraftverk i kommunen. Försvarsmakten är en obligatorisk remissinstans för alla höga objekt. Vad gäller ärenden enligt plan- och bygglagen och anmälningsärenden enligt miljöbalken ska Försvarsmaktens Högkvarter erhålla bygglovsansökan och anmälan enligt miljöbalken på remiss samt både bygglovsbeslutet med besvärshänvisning och beslut i anmälningsärendet för kännedom. Några remisser eller beslut synes inte ha inkommit till Försvarsmakten från Olofströms kommun. Försvarsmakten förutsätter att beviljade bygglov nu skickas för kännedom och inliggande och kommande bygglovsansökningar skickas på remiss.

Kommentarer

Försvarsmakten har tagit del av handlingarna år 2008. Byggloven är dock inaktuella, då två år har hunnit passera sedan dessa beviljades. (Ett bygglov är giltigt i fem år, men förfaller om inte arbetet har påbörjats inom två år).

Totalförsvarets intressen inom ett av områdena beaktas i den fortsatta planeringen.

Ivösjöbygden Natur

Avser Eolus Vind AB:s ansökan om uppförande av fyra vindkraftverk på Västanåberget.

Många röster har höjts i protest mot planerna på etablering av de fyra, 150 m höga, vindkraftverken. Flera ideella föreningar har avrått från vindkraftbaserad elproduktion på Västanåberget. Ivösjöbygden Natur instämmer i protesterna och tar bestämt avstånd från tanken på att omvandla berget med omgivningar till industrimark. Vindkraftverk skall enligt föreningen etableras på redan befintlig industrimark, alternativt i de monokulturer som vår tids åkerarealer utgörs av.

De tilltänkta verken på berget kommer att bryta landskapsbilden i det aktuella området på ett oacceptabelt sätt, framför allt för de fast bosatta men också för alla som söker sig dit p.g.a. de höga naturvärdena, vilka är av riksintresse.

Vindkraftverk blir, i fel miljöer, veritabla dödsfällor för många fåglar men också för fladdermöss. I Vår Fågelvärld Nr 4/2010 (Sveriges Ornitologiska Förenings tidskrift) redovisas studier av bl.a. fil.dr Johnny Karlsson och professor Ingemar Ahl. Deras material visar att vindkraftverk dödar fåglar av alla storlekar, från kungsfåglar till havsörnar, berguvar och svanar. På Västanåberget samt i dess närhet häckar ett antal rovfågelarter samt en stor mängd andra arter. Att, mot bättre vetande, placera vindkraftverk i detta natursköna och artrika område ser Ivösjöbygden Natur som fullständigt uteslutet.

Fyra gigantiska vindkraftverk på Västanåberget blir symboler för vindkraftkapitalets och beslutsfattarnas brist på hänsyn till och respekt för såväl människor som djur och natur. Sådana symboler finns det redan alltför många av i Sverige.

Kommentarer

Olofströms kommun instämmer i att vindkraftverk med fördel bör etableras på industrimark. Det ställs dock krav på skyddsavstånd etc. som medför att detta inte är helt enkelt att realisera. Dessutom är vindförutsättningarna en avgörande faktor för att vindkraftverk ska kunna etableras. De bästa vindförutsättningarna i Olofströms kommun finns i Ljungröda.

Att platsen ingår i ett riksintresse för friluftsliv, utesluter inte att området kan användas för andra ändamål än friluftsliv, såvida inte åtgärden påtagligt skadar intresset. Då riksintresset för friluftslivet i det här fallet utgörs av ett vidsträckt område, utgör den aktuella etableringen en procentuellt liten yta. Därmed kan det vara möjligt att etablera ett fåtal vindkraftverk, utan att det utgör ett hot mot riksintresset för friluftsliv.

Alla kommuner måste sträva efter att etablera förnyelsebar energi samt till att uppnå de nationella planeringsmålen för vindkraft. Det är av stor vikt för att nå en långsiktigt hållbar utveckling för kommande generationer, för såväl människor som djur och natur. Om det är lämpligt att uppföra vindkraftverk inom område C, får avgöras vid kommande bygglovs-/tillståndsprövningar. Vid en sådan prövning kommer det att krävas ett tydligt fotomontage, alternativt en 3D-animering, som visar hur landskapsbilden påverkas.

Då det gäller påverkan på fladdermöss och fågellivet, hänvisas till Miljöförbundet Blekinge Väst, eftersom dessa begärt in fladdermusinventeringar etc. och har sakkunskap. Miljöförbundet Blekinge Väst har inte påtalat att vindkraftverken kan komma att skada fågel eller fladdermöss.

Karlshamns kommun

Byggnadsnämnden anser att Olofströms kommun har tagit hänsyn till byggnadsnämndens synpunkter framförda i samrådsskedet och har därför inget att tillägga. All mellankommunal samverkan som syftar till att maximera energivinsten och minimera eventuella risker förenade med etableringarna ses som positivt av Karlshamns kommun.

Kommentarer

Synpunkterna noteras.

Miljöförbundet Blekinge Väst

För Miljöförbundets handläggare är det viktigt att vindbruksplanen ger en överblick över vilka områden som kommunen anser lämpliga respektive olämpliga för vindkraft. I den utställda versionen anges i text vissa områden som kommunen bedömer som olämpliga men områdena är inte utsatta på kartorna. Kartmaterialet skulle kunna göras tydligare genom att t.ex. ta med en karta som tydligt markerar alla områden som kommunen anser ej är lämpliga för vindkraft, t.ex. Natura 2000-områden och naturreservat inklusive de skyddsavstånd som nämns i text.

På s 15, under rubriken 5.1 Avgränsning, anges att kommunen har ett skyddsavstånd på 1 km till kommunens gränser för etablering av vindkraftverk med totalhöjd på ca 150 m. Samtidigt är kommunen öppen för att diskutera

etablering i dessa områden om en grannkommun tar initiativet. Sådana områden borde också framgå på den karta som önskas ovan. Kanske en trefärgskarta kunde vara lämplig. Områden där kommunen totalt utesluter etablering får en färg, områden som kan diskuteras får en färg och områden som kommunen ser positivt på ges en tredje färg.

En tydligare avgränsning av vad som avses med "miljön utmed sjön Orlunden" (s13) vore önskvärt. De sjöar och vattendrag som skyddas i anslutning till utredningsområden för storskalig vindkraft markeras på kartorna med cirklar. Det skulle ge en ökad tydlighet i materialet att istället markera de faktiska områden som avses skyddas kring varje sjö/vattendrag.

Vissa av de områden, som utpekats som lämpliga för vindkraft av både Länsstyrelsen och Energimyndigheten (markerade med lila på karta 1), finns inte med på karta 2, varken som lämpliga eller olämpliga områden för vindbruk. Det bör motiveras tydligt varför dessa områden tagits bort som möjliga vindbruksområden, gärna under en separat rubrik så det är lätt att hitta.

Kommentarer

Riksintressen för natur/friluftsliv/fiske samt Natura 2000-områden är tydligt markerade på karta nr. 6, "förslag till vindbruksplan". Dessa områden anses som olämpliga för etableringar (förutom en mindre tydligt markerad yta i Ljungryda) och är alltså markerade på kartan. Detta förtydligas i legenden.

Avsikten med den generella skyddszonen på 1000 m till angränsande kommuner, är att påvisa att en sametablering kan vara möjlig. Skulle ett sådant samarbete bli aktuellt sker det sannolikt på projektörens initiativ. Därför räcker det med att detta nämns i text. För övrig mark måste prövning ske i varje enskilt fall.

Vid en eventuell etablering i område D, förutom de koordinater som tidigare beviljats bygglov, ska ett utförligt fotomontage, alternativt en 3D-animering göras innan beslut om etablering fattas, detta har skrivits in i planen. Karta 2, som visar sjöar och vattendrag som kräver 600 m skyddszon, markeras istället som ytskikt. Vid en eventuell etablering krävs mer detaljerade studier, samt samstämmighet med planeringsunderlaget för strandnära byggande.

Karta 1 och 2 användes under förarbetena till vindbruksplanen, främst i syfte att visualisera byggnader och kraftledningar etc., vilket är avgörande för om en vindkraftsetablering kan ske. I det arbetet blev det tydligt att de "möjliga" ytor som blev kvar, var för små eller hade "fel position" i förhållande till möjligheterna att distribuera el, därför togs de bort. Detta förtydligas i planen.

Naturskyddsföreningen i Olofström

Efter att ha granskat handlingarna ser vi inga anmärkningsvärda problem med var lokaliseringen av vindkraft är uttagna. Det som finns att nämna är "Ljungrydaområdet", som ligger inom riksintresse för friluftsliv. Men en begränsad utbyggnad, som nämns i handlingarna bör kunna accepteras. Vilket vi också nämnt i vårt yttrande till Miljöförbundet Blekinge Väst, i samband med anmälan enl. 21 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Vindförhållandena här är ju också bland de bästa i kommunen.

Självklart måste varje ny bygglovsansökan föregås av en riktig inventering och bedömning, innan bygglov ges. Inte bara platsen för verket/en, utan även vilken inverkan det har på vägar till och från. Ex. om nya vägar behöver anläggas eller befintliga breddas. Fortfarande är vindkraftens påverkan på växter och djur osäker, särskilt när det gäller vindkraft i skogsmark.

Martin Green, fågelforskare vid Lunds universitet, leder en grupp - tillsatt av Energimyndigheten och Naturvårdsverket - som ställer samman alla forskningsresultat om vindkraftens påverkan på fåglar och fladdermöss. Slutrapporten ska komma snart, och den får troligtvis stor betydelse för placeringen av ny vindkraft framöver. Och den bör beaktas vid alla nya vindkraftsetableringar.

Kommentarer

Synpunkterna noteras och beaktas. En skrivelse om att det krävs omfattande prövningar och ett tydligt fotomontage, alternativt en 3D-animering, innan etablering sker i Ljungryda betonas.

Näsums Hembygds- och Fornminnesförening

Avseende Eolus Vind AB's ansökan om byggande av fyra vindkraftverk på Västanåberget vid Boafall inom Näsums och Jämshögs socknar.

Vår förening verkar inom Näsums socken. Västanåberget är nu hotat av följande: Mycket störande vindkraftverk, lika höga som Västanåberget, vilka är tänkta att byggas på bergets rygg och helt förändra landskapsbilden.

Vad gäller det senaste hotet har vi tagit del av Kristianstads kommuns avstyrkan av vindkraftverk på bergets södra del och att Sölvesborgs kommun i sin vindkraftsplan helt skyddar vårt sköna berg - Ryssberget - från störande vindkraft.

Företaget har enligt Olofströms kommuns vindkraftsplan ansökt om att få placera vindkraftverken inom ett område "av riksintresse för friluftsliv och några km norrut även av riksintresse för natur- och kulturmiljö samt Natura- 2000 och naturreservat". Inom Bromölla kommun hamnar verket inom ett område av riksintresse för friluftsliv. Vi accepterar inte att riksintressen åsidosätts!

Vår förening är inte emot vindkraftverk i sig det är placeringen uppe på ett berg som är fel. Det förstör de vyer med bergen som vi har här och som är unika för Skåne. Vi motsätter oss att vår hembygd negativt förändras och motsätter oss därför vindkraft på Västanåberget och Ryssberget.

Kommentarer

Alla kommuner strävar efter att skydda större sammanhängande eller särskilt känsliga naturområden så långt det är möjligt. Att Sölvesborgs och Kristianstads kommuner skyddar Ryssberget, respektive Västanåberget är helt naturligt, då dessa naturområden är belägna i nämnda kommuner. Olofströms kommun fokuserar i första hand på att freda Halen/Raslången-området så långt detta är möjligt, trots att det är i den här delen av kommunen som de bästa vindförhållandena finns. Det är dock inte möjligt att bevara all natur i en kommun orörd, eftersom det finns många olika markanspråk att ta hänsyn till och det är viktigt att värna om områden som kan bidra till förnyelsebar energi. Planens ställningstagande är att det efter prövning kan vara möjligt att etablera ett mindre antal (maximalt fyra) vindkraftverk inom en liten begränsad yta av riksintresset för friluftsliv, medan resterande betydligt mer omfattande areal ska lämnas orörd.

Vindkraftverk blir mer påtagligt synliga från omgivande höjder. Hur landskapsbilden påverkas av vindkraftverk från Sibbarps- och Näsumsdalen sett, ska redovisas i ett fotomontage i samband med prövning via bygglov/anmälan eller tillståndsprövning. Detta har skrivits in i planen.

Osby kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskott i Osby kommun har uppdragit till miljö- och byggnämnden att avlämna yttrande över vindbruksplan för Olofström.

I punkt 5.9 behandlas hantering av mellankommunala frågor. Där anges att; "Olofström kommuns policy är att remittera bygglovsansökningar inom ett område av ca 1000 m till ett utpekat vindkraftsområde i en grannkommun. Omvänt önskar Olofströms kommun upplysning om eventuella bygglovsansökningar samt ställningstaganden till dessa i grannkommunerna då bygglovsansökningar sker inom 1000 m till ett utpekat område i Olofströms kommun. Vidare önskar Olofströms kommun att information/samråd sker med grannkommun då en större vindkraftsetablering sker inom ett avstånd på 5000 m från en kommungräns."

Miljö- och byggnämnden instämmer i ställningstagandena i punkt 5.9. För övrigt inga erinringar.

Kommentarer

Synpunkterna noters och beaktas.

Räddningstjänsten Västra Blekinge

Då det blir aktuellt att etablera vindkraftverken är det viktigt att säkerhet och möjligheten att utföra räddningsinsatser diskuteras. Det ska finnas en plan för hur ett säkert uttag av en nödställd person ska genomföras. Denna planering innebär bland annat att placera öppningar och infästningspunkter på ett strategiskt sätt. I övrigt har Räddningstjänsten inget att erinra i ärendet.

Kommentarer

En skrivelse om att samråd alltid ska ske med Räddningstjänsten vid en eventuell etablering, har tillförts planförslaget under "andra ställningstaganden", kap. 5.

Tingsryds kommun

Miljö- och byggnämnden har i beslut 2009-11-17 § 231 yttrat sig i samrådsskedet och då meddelat att man ej har någon erinran mot tilläggen till översiktsplanen.

Kommentarer

Synpunkterna noteras.

Älmhults kommun

I förslaget till vindbruksplan finns det bl.a. ett område i norra delen av Olofströms kommun där vindbruk kan komma att prioriteras. Området betecknas med B på karta 6 i planen. Samma geografiska område anges på kartan 2 men där anges det som utredningsområde för storskalig vindkraft. Beteckningarna skiljer sig åt och det kan ge en osäkerhet om vad som egentligen avses. Samma beteckning bör användas på båda kartorna.

Område B i vindkraftsplanen berör Siggaboda naturreservat. Siggaboda naturreservat ligger i både Olofströms och Älmhults kommun. Reservatet är inom Älmhults kommun även ett Natura 2000-område. Denna information bör läggas till i områdesbeskrivningen. Den delen av reservatet som ligger inom Olofströms kommun har tagits med i område B i vindkraftsplanen. Älmhults kommun har i sitt arbete med tematiskt tillägg för vindkraft sett det som viktigt att lägga en skyddszon på 400 meter kring naturreservat och ser gärna att Olofströms kommun gör det samma. Detta gäller både den del av reservatet som ligger i Olofströms kommun och den del som ligger i Älmhults kommun. Av förslaget till vindbruksplan för Olofströms kommun framgår på sidan 17 att kommunen överväger en skyddszon på ca 1000 meter från ett naturreservat eller riksintresse.

I förslaget till vindbruksplan anges under mellankommunala frågor i vindbruksplanen på sidan 19, punkt 5.9 att Olofströms kommun önskar information/samråd då en större vindkraftsetablering planeras inom ett avstånd på 5000 meter från kommungränsen. Denna önskan delas av Älmhults kommun.

Vidare anges i vindbruksplanen att Olofströms kommun har som policy att remittera bygglovsansökningar gällande småhus etc. inom 1000 meter ifrån ett vindkraftsområde i grannkommun till dessa kommuner. Omvänt önskar Olofströms kommun upplysningar om eventuella bygglovsansökningar och ställningstaganden till dessa i grannkommunerna, då bygglovsansökningar sker inom 1000 meter till ett utpekade område för vindkraft i Olofströms kommun. Detta är en klok iM som bör genomföras. Dock kräver det att respektive kommun utarbeta någon form av rutin på respektive förvaltningarna för att säkerhetsställa att så sker.

För övrigt konstaterar förvaltningen att inget av de områden som Älmhults kommun för närvarande planerar för landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS) ligger i närheten av det planerade vindkraftsområdena i Olofströms vindkraftsplan.

Kommentarer

Utredningsområdet på kartorna har fått samma beteckning. Upplysning om reservat/Natura 2000 har tillförts beskrivningen av område B. Älmhults kommun är en viktig samrådspart. Synpunkterna om skyddsavstånd beaktas, ställningstagande till skyddszonens storlek och avgränsning bör dock ske i samband med en eventuell etablering av vindkraft.

Privatpersoner

Almer, Brodde och Åkesson, Eva

Vårt intresse är koncentrerat till att skydda Västanåberget som ingår i Ivösjöbygdens storslagna landskap. Här är det mest kuperade landskapet söder om Vättern och området tillhör en av godbitarna i den svenska naturen! Västanåberget är en enhet som är av riksintresse för det rörliga friluftslivet som måste skyddas och bevaras för framtiden.

Eolus Vind AB:s ansökan om att hänsynslöst få exploatera vårt härliga riksintressanta Västanåberg har upprört människor i vid räjong - det är en ren provokation mot befolkningen. En enkät om folks uppfattning bifogas. Både Kristianstads och Bromölla kommuner önskar skydda berget mot vindkraftsexploatering. Vårt hopp står nu till att Olofström kommun via Miljöförbundet också skyddar Västanåberget mot vindkraftindustrins ca 150 höga mastodontverk. Om man vill bli informerad om de jättelika verkens negativa påverkan i skogsmiljö – res till Hishult i Halland!

I utställningshandlingen TEMA VINDKRAFT talas om att större vindkraftverk kommer att synas tydligt från vissa omgivande höjder. Förstår man inte, att byggs 150 höga verk på Västanåbergets topp vid Boafall, syns de och är störande på en rad platser också oberoende av höjder och främst i Sibbarps- och Näsumsdalen i Skåne, vilket inte nämns! Västanåbergets sköna siluett skulle brytas av Vindkraftsindustrins mastodontanläggningar – så bedrövligt!

I handlingen talas också om natursköna områden och kulturhistoriska värden och att bygden har anknytning till Harry Martinssons och Edvin Saljes författarskap. Västanåberget är av riksintresse för friluftslivet och några km norrut finns riksintresse för natur- och kulturmiljö samt Natura 2000-område och naturreservat. Det framförs urholkade argument att vindkraftsexploaterad mark bara skulle utgöra en procentuellt liten yta i förhållande till det omfattande riksintresset. Här talas inte om den tysta skogen och att Västanåberget är av vildmarkskaraktär. Man känner dock en sund tveksamhet och menar att inga flera vindkraftverk bör etableras inom det riksintressanta området.

I SAMRÅDSREDOGÖRELSEN är det härligt positiva tongångar för naturen och landskapet: "Kommunen anger att en skyddzon på 1000 m från ett riksintresse eller ett naturreservat bör övervägas. Detta är en säkerhetsåtgärd för att undvika att ett riksintresse påverkas negativt av en vindkraftsetablering." Hur kan man då i vindbruksplanen föreslå att vindkraftsindustrin får uppföra ca 150 m höga mastodontkraftverk inne i ett område av riksintresse? Detta är en fullständigt oförståeligt och ologiskt!

Länsstyrelsen i Blekinge län anser att miljökonsekvensbeskrivningen bör behandla påverkan av landskapbildningen och att stora vindkraftverk ofta innebär stor omgivningspåverkan. Landskapets känslighet utgör en viktig utgångspunkt för vilka områden som anses som lämpliga för vindkraftexploatering. För oss är dalgången mellan Ryssberget och Västanåberget ett naturskönt område som absolut inte tål störning av mastodontverk på bergens ryggar.

Tar man kommunen och länsstyrelsen på orden i samrådsredogörelsen måste vindkraftsprojektet vid Boafall omedelbart strykas. Eolus måste söka sig bort från riksintressanta berg och etablera sina intressen i miljöer där påverkan från vindkraft kan accepteras och där vindenergin är verkligt lönsam att ta till vara. Det finns ingen lönsam plats att bygga vindkraftverk i Olofströms kommun på grund av bristfälliga vindresurser anser företag O2 Vindel. Statliga subventioner borde endast ges till verkligt lönsamma områden för vindkraft.

I den nyutkomna läroboken Planera för friluftsliv skriven av bl.a. Lars Emmelin, professor på BTH, framhålls att det är viktigt för kommunerna att vårda sina naturområden om man vill locka turister och nya invånare. Ta bort Boafallsverken omedelbart från vindbruksplanen! Genomför ert övervägande att det skall vara en km till närmsta område av riksintresse och kommunen satsar för framtiden i harmoni med naturen, landskapet och folket.

Till ovanstående yttrande hör [bilaga 2](#); innehållande foton på Västanåberget, en enkätundersökning avseende vindkraft, tidningsreportage om O2 Vindels uttalanden, tidningsreportage om läroboken "Planera för friluftsliv" samt urklipp från Kristianstads kommuns vindbruksplan.

Kommentarer

Det är möjligt att uppföra vindkraftverk inom ett riksintresse, såvida de åtgärder som vidtas inte påtagligt skadar riksintresset. Det finns många

olika sorters riksintressen, vissa kan behöva ges ett skyddsavstånd på ca 1000 m (försvarets intressen kan behöva mer). Det aktuella riksintresset för friluftsliv tillhör dock inte denna kategori.

Landskapet är både vackert och kuperat i hela den sydvästra delen av Blekinge samt Nordöstra delen av Skåne, något som kommunerna i regionen beaktar från respektive perspektiv. Det är dock inte möjligt att bevara all natur orörd, eftersom det finns många olika markanspråk att ta hänsyn till. Planens ställningstagande är att det efter prövning kan vara möjligt att etablera ett mindre antal (maximalt fyra) vindkraftverk inom en liten begränsad yta av riksintresset för friluftsliv, medan resterande betydligt mer omfattande areal ska lämnas orörd.

Vindkraftverk blir mer påtagligt synliga från omgivande höjder. Hur landskapsbilden påverkas av vindkraftverk från Sibbarps- och Näsumsdalen sett, ska redovisas i ett fotomontage i samband med prövning via bygglov/anmälan eller tillståndsprövning. Detta har skrivits in i planen.

Jeppsson, Anne-lie och Sandgren, Conny

Mitt namn är Conny Sandgren och jag bor i skälmershult med min sambo Anne-lie Jeppsson. Vi har synpunkter och kritik, till vindkraftverken ni ska bygga i Skälmershult. Vi bor på fastigheten Skälmershult 2:1, som ligger vid Gäddesjön. Där andra sidan sjön är det planerat att byggas ett vindkraftverk. Så med endast sjön mellan vårt hus och vindkraftverket kommer ljudet att förstöras upp mycket. För som alla säkert vet fungerar sjön som en megafon. Vi har testat att ro ut med båten till andra sidan sjön och prata där med vanlig samtalston och man hör vad dom säger från vårt hus, plus att det blir ett eko mellan träden, som gör att ALLA ljud förstärks. Nu har vi en fantastisk utsikt över sjön, den kommer ju helt att förstöras med ett stort fult vindkraftverk, som det första man ser när man tittar ut. Så vill vi absolut inte ha det. Hoppas ni har överseende med detta och inte förstör vår fina idyll med några fula högljudda vindkraftverk. Så vi protesterar mot dom planerade vindkraftverken i Skälmershult.

Kommentarer

Området finns kvar som prioriterat för vindbruk i vindbruksplanen, men det innebär inte med säkerhet att det kommer att byggas vindkraftverk. Gällande riktvärden för buller måste tillgodoseas, vilket innebär att det får vara max 40 dBA vid bostadshusets fasad. Uppnås inte detta riktvärde, är verksamhetsutövaren skyldig att åtgärda detta. Om det inte går att tillgodose gällande riktvärden, kan inte verket uppföras.

Ställningstagande

De yttranden som inkommit under utställningstiden har genererat att nya ställningstaganden införts i tillägget till översiktsplanen. Huvuddragen av ändringarna anges i punktform nedan.

- Motivering till valda områdens lokalisering och utbredning förtydligas och kartor justeras.
- Områden olämpliga för etableringar tydliggörs i legenden på karta 6.
- Ställningstagande till 1000 m skyddszon till riksintresseområde, lättas upp.
- Att Sydostlänken föreslås som riksintresse och att samråd med Trafikverket ska ske vid etablering framhålls. Skyddsavstånd till järnväg anges.
- Att exploatören ska redogöra för hur tunga och långa transporter ska ordnas och att det är dennes ansvar att iordningställa vägar förtydligas.
- Att särskild hänsyn kan behöva visas/åtgärdas för förorenad mark påpekas.
- En skrivelse om att eventuella ras-, skred- och översvämningsrisker ska ses över i samband med att geologiska undersökningar genomförs införts.
- Att fornlämningar/kulturminneslagen ska beaktas förtydligas.
- Grund- och dricksvattenkvalitet beaktas i Vattenförsörjningsplanen.
- För miljökvalitetsnormer hänvisas till Naturvårdsverkets riktlinjer samt översiktsplanen.
- Text om att vindkraftverk i vattenområden kan kräva tillståndsprövning har korrigerats.
- Att det vid prövning kommer att krävas ett tydligt fotomontage, alt. en 3D-animering, som visar hur landskapsbilden påverkas.
- I karta 2 förtydligas sjöar/vattendrag som kan komma i konflikt med vindbruk.
- Ett förtydligande om varför områden med lämpliga vindförhållanden valts bort.
- Ett förtydligande om att samråd alltid ska ske med bl.a. Räddningstjänsten, Trafikverket, Svenska Kraftnät och Luftfartsverket har införts.

Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår att tillägget till översiktsplanen antas i enlighet med de förändringar som införts.

Sven Olofsson
Förvaltningschef

Monica Axelsson
Planeringsarkitekt